

Så lätt öppnar du luckan

Kroken längst ute på stängeln sticks in i ögla på luckan. Låset öppnas när du drar neråt.

ENERGIPLAN | 2020

Så lätt fäller du ut trappan

Luckan dras ner till stoppläget medan trappan fälls ner.

Öppna till vinden – men behåll värmen

En gammaldags och tunn vindslucka släpper igenom den sköna värmen och kostar därför pengar. Ersätt den med en isolerad modell och få en vindstrappa på köpet.

Tänk så mycket man kan få rum med på en vind – allt från gamla resväskor (ofta fyllda av ens egna barnkläder) och skolböcker till delvis fungerande leksaker och skidor. Men framför allt sänder vi upp värme till vinden. I varje fall om vägen dit går via en gammal och tunn vindslucka som ligger löst i öppningen till vinden.

En sådan lucka är säkert en av de dyraste bekantskaper du någonsin gör. Den är ju inte bara tunn utan också otät och släpper igenom varm luft som ett såll och i volymer du aldrig kunde drömma om. Och varje liter varmluft kostar pengar.

En isolerad vindslucka får enligt normen lov att släppa igenom upp till 250 liter luft per timme. Det verkar mycket, men det ska jämföras med att den gamla vindsluckan släpper ige-

nom upp till 7 gånger så mycket luft. Den värme som försvinner upp till vinden kostar så mycket att en ny, modern och isolerad lucka betalar sig själv på två säsonger. På köpet får du en bekväm vindstrappa. Det är en win-win-situation.

Ska du flytta luckan?

Det är inte säkert att du ska ersätta den gamla luckan med en ny. Du ska kanske i stället bomma igen den gamla och ta upp håll i ett annat rum för den nya. Anledningen till det är att en modern vindslucka kräver en smula plats för att trappan ska kunna fällas ner. Här tar vi håll i innertaket i ett hemkontor och får plats för en lucka på hela 70 x 115 cm. När trappan har fällts ner kan vi lätt komma upp på vinden med våra saker.

Gör Det Själv

SVÄRIGHETSGRAD:

Följer du denna utförliga monteringsanvisning bör arbetet gå lätt och smidigt.

TIDSÅTGÅNG:

En eller två arbetsdagar.

PRISBILD:

Räkna med 2 500–3 000 kr för en komplett vindstrappa, och lägg till cirka 500 kr för diverse lösa delar.

Så lätt bär du upp sakerna

Nu har du en stadig trappa med ganska breda trappsteg, som gör att du lätt kan bära upp saker på vinden.

Checklista för vindsluckor

✓ **Isolering** Din nya vindslucka ska ha minst 50 mm isolering, helst 70 som vår. Kanterna hela vägen runt bör vara falsade för att luckan ska sluta tätt när den stängs.

✓ **Täthet** Tätningslisten mellan karm och lucka ska vara av god kvalitet och sitta i en not. När luckan har stängts och låset hakat i ska luckan kunna klämma fast ett papper hela vägen runt.

✓ **Mått** Luckan med trappa ska kunna placeras mellan två bjälkar i bjälklaget, för annars krävs en mindre ombyggnad av bjälklaget med en avväxling. Kolla också att trappan kan fällas ner och att det finns plats på golvet att kliva upp på den. Det ska också finnas plats på vinden så att du kan komma upp utan att slå huvudet.

✓ **Finish** Har du möjlighet att kolla flera vindstrappor, ska du kolla hur finishen är på dem. Det ska vara lätt att montera lucka och trappa.

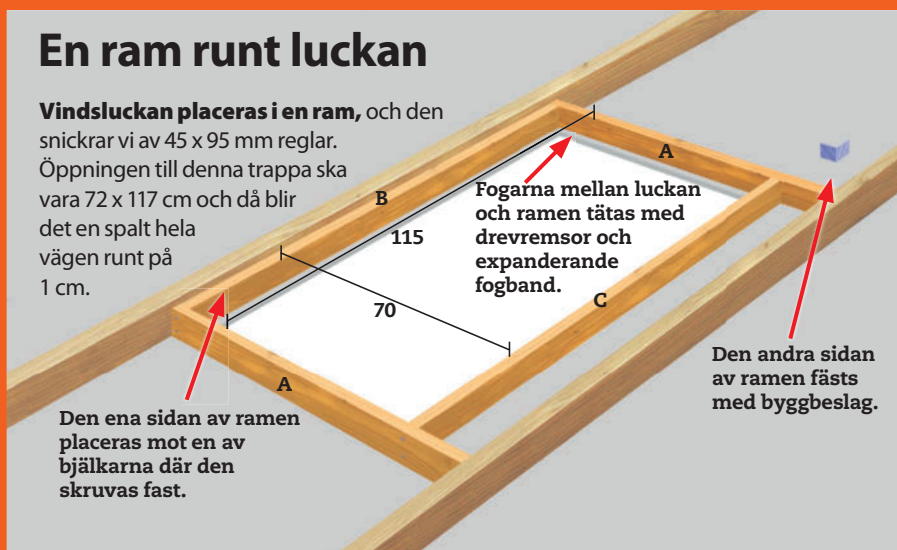
DETTA HAR ANVÄNTS

- 1 vindstrappa (Timberlex 70, 70 x 115 cm)
- 5 x 100 mm och 5 x 60 mm skruvar
- 45 x 95 mm regler till ram
- Vinkelbeslag och beslagsskruvar
- 9 x 44 mm täcklist, målas vit
- Plastkilar
- 35 x 1,6 mm dyckertar
- Drevremсор till isolering
- Expanderande fogband, 8–15 mm fogar

Trappan kommer från Abio, 060-19 09 19.
Läs mera på www.abio.se

En ram runt luckan

Vindsluckan placeras i en ram, och den snickrar vi av 45 x 95 mm regler. Öppningen till denna trappa ska vara 72 x 117 cm och då blir det en spalt hela vägen runt på 1 cm.

Den ena sidan av ramen placeras mot en av bjälkarna där den skruvas fast.

Fogarna mellan luckan och ramen tätas med drevremсор och expanderande fogband.

Den andra sidan av ramen fästs med byggbeslag.

Snickra en ram

Även om du köper en färdig vindstappa med isolerad vindslucka, ska du utföra en del snickarjobb.

Trappan kan ju inte bara vila på brädorna vid sidan av den öppning, som du tar upp i bjälklaget. Du måste snickra en stadig ram av kraftiga regler, gärna K-trä, som flyttar vikten av trappan till bjälkarna. Ramen ska också användas till att fästa gipsskivor eller brädor i innetaket runt öppningen.

Ramen ska alltså gå från bjälke till bjälke och ha en så stor öppning att vindstrappan kan monteras. Om du gör ramen 2 cm längre och 2 cm bredare än karmen runt trappan, så får du en 1 cm bred fog hela vägen runt.

1 Vindstrappor säljs nästan alltid kompletta, men du ska själv snickra en ram som hela paketet kan monteras i. Eftersom trappan är tung är det lättare att montera den om du tar isär den i ett par delar. Lagg trappan på ett par bockar.

2 Ta bort de två fjädrarna med sina skruvar (som håller trappan). Lyft av trappan från vindsluckan, som du låter sitta kvar i karmen. Kontrollera för säkerhets skull karmens yttermått innan du snickrar ramen av kraftiga regler.

De fyra delarna till ramen skruvas ihop med 5 x 100 mm skruvar.

3 Nu sätter du ihop ramen. Kortändarna (A) görs så långa att de går från bjälke till bjälke. Sätt två långsidor (B och C) mellan kortändarna. Sidorna ska vara 2 cm längre än karmen och avståndet mellan dem ska vara 2 cm större än karmens yttre bredd.

4 Ramen skruvas fast i bjälkarna (X). Först drar vi fast en snedsträva (D) som håller ramen vinkelrät. Därefter tar vi upp den på vinden (via den gamla luckan), lägger den på plats (där vi har tagit bort isoleringen) och fäster den genom ena långsidan (B).

5 Den andra sidan av ramen fästs med hjälp av vinkelbeslag i bjälken, och vi sätter ett på varje sida.
VIKTIGT! Du ska inte sätta skruvar i alla hålen för då försvagas träet. Sätt aldrig skruvar så att de hamnar vid träets kortände.

Såga hål i taket

När ramen har skruvats fast i vindsbjälklaget kan vi såga upp ett exakt hål för den nya vindstrappan i innertaket.

Vi börjar med att borrar igenom taket från vinden, och vi borrar längst ut i varje hörn av ramen. Därefter kan vi dra streck mellan borrhålen i innertaket och sedan såga nerifrån. Det är lättare eftersom vi då kan såga ända ut till insidan av ramen.

I stället för att såga ut allt på en gång börjar vi med ett par brädor längs mitten av hålet. De kapas i ändarna och då kan vi se hur nära ramen är. Därefter fortsätter vi och sågar av resten av brädorna.

1 Hörnen i ramen markeras genom att vi borrar rätt ner genom innertaket med en lång 8 mm borr.

2 Därefter fortsätter arbetet nerifrån genom att vi drar streck mellan de fyra borrhålen. Strecken anger insidan av ramen och vi ritar längs en rak bräda.

3 Hålet tas upp med sticksåg. Sågbladet sticks upp i ett av hålen och sedan följer vi bara strecken. Om innertaket består av brädor, tar vi först bort ett par av de mittersta, så att vi ser att sågbladet följer ramen hela vägen runt.

Är det sant?

Du sparar inget på att nattsänka radiatorerna

Svar: Jo, det gör du.

Många tror att det man sparar förloras när radiatorerna sedan arbetar igen. Det är ett missförstånd, för om temperaturen i bostaden sänks åå nätterna sparar du en hel del. Om huset värms av enbart golvvärme kan systemet emellertid vara så trögt att du tycker det är kyligt på morgonen.

Innertakspanelen skruvas fast i ramen hela vägen runt öppningen.

Skruva fast karmen

Nu är det dags att skruva fast karmen med vindsluckan i ramen. Det är en stor fördel att vara två om jobbet, en på vinden och en nedanför, eftersom det är bäst att skruva fast karmen när luckan sitter på plats.

Det är mycket viktigt att du skapar en lagom bred fog hela vägen runt mellan karmen och ramen. Här har vi valt att göra fogen 10 mm, och det är lätt att tätat fogen efteråt. Det görs med drevremсор och med expanderande fogband, som ger en lufttät fog. För en del av vitsen med att sätta upp en ny vindslucka var ju att det skulle bli tätt.

1 Fäst tillfälligt en stödbräda på varje sida under hålet. Brädorna ska vara cirka 40 cm längre än hålets bredd, så att du kan fästa dem med smala skruvar rätt upp i bjälkarna.

2 Karmen med luckan lyfts upp och vrids så att den kan läggas ner på de två stödbrädorna. Tänk på att du behöver en medhjälpare på vinden och att denne har verktyg med sig.

3 Med kilar ser vi till att fogen mellan karmen och ramen blir lika bred hela vägen runt. Först därefter kan karmen fästas i ramen.

4 Även på vinden används plastkilar. De sticks ner parvis mellan karmen och ramen där karmen ska skruvas fast. Efter som kilarna är försedda med hack låser de varandra. De knackas ner i nivå med ramen.

5 Karmen skruvas fast med 5 x 100 mm skruvar, som ska dras in genom kilarna och in i ramen. Sätt en skruv på båda sidorna i varje hörn och ytterligare en mitt på varje långsida.

Täta noga

1 Drevremсор stoppas ner i utrymmet mellan karmen och ramen. Det går lätt med en snickarvinkel. Nu kan luckan öppnas och personen på vinden får komma ner. Dreva också lite nerifrån och tryck in isoleringen ett par centimeter.

Om bandet är kallt expanderar det inte så snabbt.

2 Nu görs fogen lufttät. I stället för att täta med akrylfogmassa, som kräver en botteningslist och massor av fogmassa, använder vi expanderande fogband. När skyddsremsan dragits av stoppas fogbandet in i springan där det expanderar.

3 Såga till täcklister och fäst dem med 3 tunna dyckertar, som försänks en bit med spikdrivare.

TIPS: Till några vindstrappor kan man beställa täcklister. De är geringssågade och ska bara klickas fast på karmen.

Anpassa trappan

Nu sitter den nya vindsluckan på plats och det enda som återstår är att haka fast trappan under den.

Det är enkelt att komma upp på vinden, för när du drar ner vindsluckan följer trappan med, och den ska bara fällas ut. Men just nu är trappan antagligen alldeles för lång, och den ska därför kapas till rätt längd – motsvarande takhöjden.

Det är ett relativt lätt arbete. Fäll ner luckan och trapan, men låt den nedersta delen av trappan sitta kvar på luckan. Mät sedan avståndet ner till golvet, så vet du hur lång den nedre delen ska vara.

1 Sätt fast trappan igen på luckan med de två fjädrarna, beslagen och skruvarna. Fjädrarna monteras från vinden. Det är lätt när luckan är stängd.

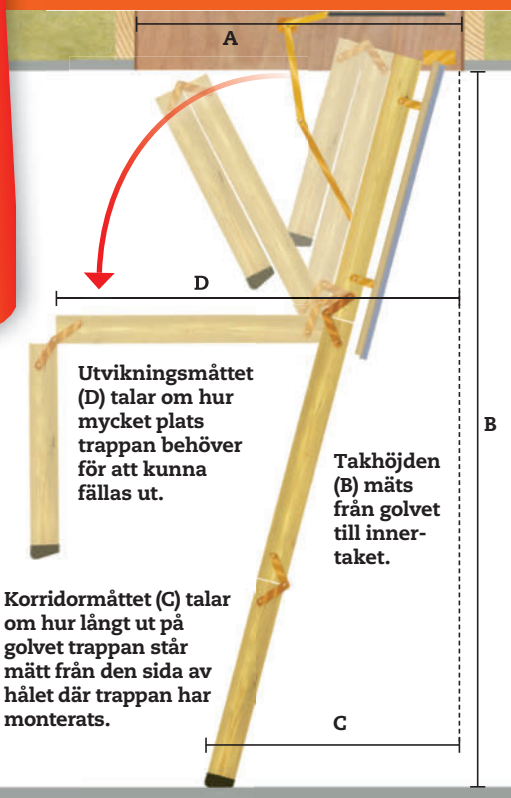
2 Nu är det dags att mäta hur lång trappan ska vara. Fäll ner den så att de två övre delarna sitter på rak linje och mät avståndet från den nedersta till golvet. Håll en bräda längs sidan och sätt streck på brädan där sidan slutar.

Är det sant?

Byte från olja till jordvärme lönar sig

Svar: Ja. Bortsett från pellets finns det inget billigare sätt att värma upp sin bostad på än att använda jord-, berg- eller sjövärme. Men investeringen är stor och därför kan det ta några år innan den betalar sig. Men besparingen är stor – mycket stor.

När du beställer en vindstrappa är det många mått att hålla reda på.

Vindstrappans viktiga mått

Karmyttermåttet (A) ska vara 2 cm smalare och kortare än måtten på öppningen. Karmen ska kunna monteras mellan två bjälkar för att du ska slippa stor ombyggnad. **Takhöjden (B)** är avståndet mellan golvet och innertaket i rummet. Du ska kontrollera att trappan är längre än takhöjden. Trappan sågas sedan av.

Korridormåttet (C) talar om för dig hur mycket golvplats som behövs. Tänk på att du också behöver plats framför trappan för att kunna använda den.

Utvikningsmåttet (D) är viktigt. Är det för litet kan du inte fälla ut trappan ...

3 Korta av trappan. Låt den nedre delen ligga på ett par bockar och överför strecket från brädan till trappan. Efter som den levereras med två fötter som är 2 cm tjocka, minskas måttet motsvarande och sedan kapas trappan vinkelrätt.

4 Plastfötterna trycks fast på trappans fötter. De passar perfekt om du har sågat vinkelrätt. Formen på plastfötterna gör att de ligger an perfekt mot golvet när trappan har fällts ner. Kolla att sidorna sitter på rak linje.